

ВІДДІЛ ОСВИТИ ВИКОНКОМУ ДОВГИНЦІВСЬКОЇ РАЙОННОЇ В МІСТІ РАДИ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ДОШКІЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД (ЯСЛА-САДОК)№ 116»
КРИВОРІЗЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
50093. м. Кривий ріг, вул. Лісового, 17А, kdnz_116@meta.ua

Шаховий гурток
“Весела шашечка”

Вихователь:
Тараненко Діана Сергіївна

Пояснювальна записка

Діти – наше майбутнє. Яким воно буде, залежить від нас, дорослих. Ми хочемо, щоб малята були розумними, здоровими, щасливими. Щоб виховати розумну дитину, потрібно розвивати її мислення: вихователям в садку, в різних видах діяльності, і батькам вдома, граючи з дітьми.

На перших порах в шашковій грі необхідна участь дорослого. Не тільки з ціллю навчання техніці і правильної гри, але для виховання необхідної дисципліни за шашковою партією. Дорослі завжди можуть правильно, не ображаючи нікого, вирішити можливий конфлікт. Вони навчають дитину не виражати яскраво свої емоції, бути стриманим. Доросла людина пояснює, чому потрібно грати по правилам.

Щоб викликати інтерес дітей до гри в шашки, можна разом з ними виготовити шашки з різного покидькового матеріалу: з пластикових стаканчиків та кришечок, з горіхів. А також різні шахівниці: «Природна, екологічна шахівниця» та «Різноколірна шахівниця».

Для закріплення у дітей навичок гри, можна проводити шашковий турнір за участі дітей та батьків. Під час спортивних свят вручати дипломи та сувеніри.

Що таке шашки?

Два кольори – чорний і білий, світло й темінь. В багатьох іграх світу прослідковується це протистояння. В тій чи іншій інтерпретації цю двоякість можна побачити в шашках, шахах та доміно. Вони, як поле бою, і правила схожі з військовими діями. Лицарі, борючись один з одним, йдуть тільки вперед, переступаючи через переможених суперників.

Шашки – це і наука, і спорт, і мистецтво в одній грі, яка приносить багато радості і задоволення. Зв'язок будь-якої гри з нашим життям нерозривна.

Різні ігри супроводжують нас з раннього дитинства і до старості, даючи вихід різним емоціям, в тому числі відчуттям здорового азарту і суперництва. Граючи, діти і дорослі пізнають оточуючий світ з усіма його проблемами. Гра навчає механізму логіці виграшу. Вона вчить правильно мислити при виборі потрібного ходу в ігровій ситуації, допомагає

правильно орієнтуватись в оцінці партнерів. Вчить, виграючи, не зазнаватися, а програючи, не падати духом. Бути витриманим, холоднокровним в будь-якій складній ситуації шашкової партії.

Гра в шашки, як і інші ігри потребує розумового напруження, сприяє формуванню характеру. Одним словом, гра в шашки, сприяє інтелектуальному розвитку дитини, розвитку логічного та абстрактного мислення, формування вміння будувати тактику та стратегію своїх дій, вихованню етики гри з партнером. Правила шашок прості в своїй суті і легко засвоюються.

Як грати в шашки? Загальна інформація.

Гра в шашки ведеться на шахівниці. У початковій позиції обоє гравців мають по 12 шашок, які розташовуються на чорних полях дошки в першому, другому та третьому рядах (білі) і шостому, сьомому, восьмому рядах (чорні). Першими ходять білі. При кожному ході гравець повинен перемістити одну шашку, пропускати ходи, неможна. При ході шашка переміщається на незаповнене поле по діагоналі на одну клітинку і тільки вперед.

Якщо перед шашкою стоїть шашка протилежного кольору, за якою є вільне поле, тоді шашка може перестрибнути через шашку супротивника. Шашка, через яку перестрибнули, знімається з дошки після завершення ходу – вона побита. Перестрибнувши одну шашку, можна перестрибувати далі, якщо є така можливість. За правилами гри, якщо гравець має можливість побити шашку супротивника, то він зобов'язаний це зробити – не бити неможна. Якщо можливостей побити шашку супротивника кілька, то гравець може обирати будь-яку з них.

Шашка може бити назад, хоча ходити назад заборонено.

Дійшовши до останнього ряду шахівниці, шашка стає дамкою. Дамка може переміщатися на будь яку кількість клітинок по діагоналі вперед або назад. Це правило стосується і можливості побити шашку супротивника. Перестрибнувши через шашку супротивника, дамка може зупинитися на будь-якій відстані від неї, проте, якщо після перестрибування є можливість побити іншу шашку, то це обов'язково слід зробити. Якщо шашка потрапляє на дамкове поле, то одразу стає дамкою і рухається далі, як дамка.

Перемога.

Перемагає в партії той, кому вдалося побити усі шашки і дамки супротивника, або коли суперник не може здійснити хід (усі шашки і дамки суперника, що залишилися, заблоковані шашками іншого гравця).

Нічия.

Якщо впродовж 15-ти ходів жодна шашка не була побита, то результатом гри вважається нічия. Гравці можуть погодитись на нічию раніше, якщо не бачать перспективи виграшу. Нічия, фіксується і тоді, коли положення фігур на дошці повторюється тричі.

Методичні рекомендації

Використовуючи шашки в дошкільному закладі варто пам'ятати, що метою є не досконале володіння цією грою, а насамперед розвиток творчих здібностей дитини, її цілеспрямованості, самостійності, гнучкості й логічності мислення. Тому на заняттях варто поєднувати елементи інтелектуальних ігор з методиками логіко-математичного розвитку дитини, такими як кубики Нікітіна, палички К'юзенера, блоки Дьенеша та інші.

Особливості навчального процесу:

- ★ Пропонується 36 навчальних годин;
- ★ Організація навчання на добровільних засадах;
- ★ Оптимальне навантаження на дитину з урахуванням вікових особливостей;
- ★ Емоційно-психологічне благополуччя дошкільників;
- ★ Наповнення гурткової групи – 6-8 дітей;
 - ★ Періодичність проведення 1 раз на тиждень – тривалість заняття

Кінцевий результат

- ★ Ознайомлення з історією гри в шашки.
- ★ Первинних навичок гри

Перспективний план роботи гуртка «Цікаві шашки»

Батьківські збори:

1. Бесіда «В які настільні ігри ви граєте вдома?».
2. Анкетування.
3. Консультація «Для чого дітям потрібно грати в шашки»

Вересень

№ п/п	Кількість занять	Теми занять
1	1	Історія гри в шашки.
2	1	Ознайомлення з дошкою для гри в шашки
3	1	Ознайомлення з дошками, що виготовлені з різних матеріалів.
4	1	Ознайомлення з шашками.

Жовтень

№ п/п	Кількість занять	Теми занять
5	1	Ознайомлення з матеріалами, з яких виготовляють шашки
6	1	Екскурсія до спортивного магазину. Огляд і вибір шашок та шашкових дошок.
7	1	Бережливе ставлення до шашок та шашкової дошки.
8	1	Ознайомлення з роботою шахового клубу

Листопад

№ п/п	Кількість занять	Теми занять
9	1	Ознайомлення з розміщенням шашок на дошці.
10	1	Ознайомлення з розміщенням шашок на дошці.
11	1	Закріплення знань руху шашок по дошці.

12	1	Повідомлення правил гри
----	---	-------------------------

Грудень

№ п\п	Кількість занять	Теми занять
13	1	Зустріч з переможцем районних змагань по шашкам
14	1	Вивчення правил гри.
15	1	Закріплення правил гри.
16	1	Розминка для гри.

Січень

№ п\п	Кількість занять	Теми занять
17	1	Розминка для гри. Гра в шашки
18	1	Підготовка до гри. Гра в шашки.
19	2	Індивідуальні ігри з окремими дітьми.

Інформація для батьків «З чого можна виготовити шашки та шашкової дошки»

Лютий

№ п\п	Кількість занять	Теми занять
20	4	Гра «В садочку малята люблять в шашки грати»

Березень

№ п\п	Кількість занять	Теми занять
21	4	Парні ігри дітей. Хочемо не просто грати, хочемо – вигравати

Квітень

№ п\п	Кількість занять	Теми занять
22	1	Казка «Ведмідь і Маша люблять грати в шашки»
23	1	Виставка малюнків на тему «Настільні ігри».
24	1	Екскурсія в школу на змагання з шашок.
25	1	Шашковий турнір між дітьми старшої групи садка «Хто здобуде шашкову корону?».

Травень

№ п\п	Кількість занять	Теми занять
26	2	Гра в шашки.
27	1	Розвага «Королева Шашок».
28	1	Фотовиставка «Ми любимо грати в шашки».

План-конспект заняття №1

Тема: Історія гри в шашки.

Мета: познайомити дітей з історією гри в шашки, розвивати увагу, пам'ять, логічне мислення, виховувати посидючість.

Матеріал: мультимедія, настільна гра «Склади картинку».

Хід заняття:

1. Бесіда вихователя з дітьми про улюблені настільні ігри.
2. Гра «Склади картинку».
3. Рухлива гра «Хто швидше».
4. Сюрпризний момент-прихід Королеви Шашок.
5. Гімнастика для очей.
6. Розповідь про історію гри в шашки.
7. Підсумок заняття.

План-конспект заняття №2

Тема: Ознайомлення з дошкою для гри в шашки.

Мета: познайомити дітей з дошкою для гри в шашки, матеріалом, з якого вона виготовлена; закріпити вміння дітей розрізати папір ножицями по прямій лінії; розвивати пам'ять, увагу, мислення; виховувати охайність під час аплікації.

Матеріал: дві картонні шахівниці (нова і зіпсована), кольоровий папір синього та жовтого кольору з розкресленими квадратами, ножиці, клей, серветки, дощечки.

Хід заняття:

1. – Діти, подивіться, що я вам принесла. Що це?
 - Я думаю, що вона стара і червоно-біла, а ви як думаєте?
 - Вона дерев'яна, а ви що скажете?
2. Психогімнастика «Я - дошка».
 - Діти, ляжте на килимок, заплющіть очі, уявіть що ви шашкова дошка і промовляйте за мною слова: «Я дошка, гарна, нова. Я лежу рівно на столі. Хочу, щоб діти мене берегли і могли довго зі мною грати».
3. – Малята, я думаю, що це нова дошка, а як думаєте ви? (Це стара зіпсована дошка).
 - Чому вона зіпсована?

- Я розповім вам про неї. Жила була новенька гарна шашкова дошка і жила вона в спортивному магазині. Було в неї багато подружок, які стояли біля неї на полиці. Кожен день приходили в магазин люди, купували шашкові дошки аж поки не залишилася вона одна. Було їй дуже сумно. Одного дня прийшов в магазин хлопчик Максим з татом. Дуже сподобалася шашкова дошка хлопчику і він попросив її купити. Тато з задоволенням виконав прохання сина. Як зраділа шашкова дошка: «Тепер в мене з'явився друг, я буду з ним гратись». А Максим приніс її в двір показав своїм друзям і разом з ними грав в шашки. Раптом небо захмарилось і почав крапати дощ. Всі діти розбіглися по домівках. І Максимко теж побіг додому, залишивши шахівницю на столі, в дворі мокнути під дощем. Як плакала шашкова дошка, їй було прикро, що про неї забули і холодно. Адже вона хотіла довгий час бути зі своїм другом і дарувати йому радість. Вранці я йшла повз двір, побачила зіпсовану дошку на столі, принесла її в садок. Вона хвора, але ми її підлікуємо. Що для цього потрібно зробити, як ми будемо її лікувати?

4. – Давайте наклеїмо кольоровий папір і вона стане гарною, як ця нова шахівниця (показую нову дошку).

- Розглянемо її. Я вважаю, що на ній багато прямокутників. А як ви думаєте?

- З якого кольорового паперу ви хотіли б зробити квадратики на дошці?

- У вас на столах є кольоровий папір, що розкреслено на ньому?

- Потрібно розрізати по лініям папір.

- Як будете їх наклеювати?

- Давайте працюйте. Наклеюйте акуратно один квадрат біля іншого, рівненько.

- Вам подобається, як ви вилікували дошку?

- Хто на вашу думку найкраще вирізав і наклеїв квадратики?

5. – Ви всі молодці, старались. Що найбільше вам сподобалося на занятті?

План-конспект заняття №3

Тема: Ознайомлення з дошками, що виготовлені з різних матеріалів.

Мета: Познайомити дітей з шахівницями, що виготовлені з різних матеріалів; розвивати увагу, пам'ять, логічне мислення; виховувати бажання грати в дидактичні ігри.

Матеріал: шашкові дошки, що виготовлені з різних матеріалів (картону, дерева, пластмаси); іграшки з різних матеріалів, Блоки Дьенеша.

Хід заняття:

1. Розповідь вихователя про різні дошки, показ їх.
2. Дидактична гра «Назви матеріал».
3. Фізкультхвилинка «Трава низенька».
4. Блоки Дьенеша «Ланцюжок».
5. Підсумок заняття.

План-конспект заняття №4

Тема: Ознайомлення з шашками.

Мета: Познайомити дітей з шашками; розвивати увагу, логічне мислення, пам'ять, дрібну моторику рук; виховувати самостійність у виготовлені шашок.

Матеріал: шашки, солоне тісто, лялька Шашка, дощечка, стеки, завдання на розвиток логічного мислення.

Хід заняття:

1. Сюрпризний момент – прихід ляльки Шашки. Вона принесла шашки, дає дітям їх оглянути і розповідає про них.
2. Артикуляційна гімнастика «Гребінок».
3. Бесіда вихователя з дітьми про шашки.
4. Музична пауза.
5. Ліплення «Шашки».
6. Логічне завдання.
7. Підсумок заняття.

План-конспект заняття №5

Тема: Ознайомлення з матеріалами, з яких виготовляють шашки.

Мета: Познайомити дітей з шашками, виготовленими з різного матеріалу; розвивати увагу, пам'ять, мислення, виховувати вміння доводити до кінця розпочату справу (малювання).

Матеріал: аркуші паперу, олівці, шашки з різного матеріалу, лялька Шашка.

Хід заняття:

1. Сюрпризний момент – прихід ляльки Шашки.
2. Презентація «Такі різні шашки».
3. Рухлива гра «Хто швидше збере шашки».
4. Пальчикова гімнастика «Я малюю».
5. Круг Мандала. Малювання «Чорні і білі шашки».
6. Підсумок заняття.

План-конспект заняття №6

Тема: Експерсія до спортивного магазину. Огляд та вибір шашок та шашкових дощок.

Мета: закріпити з дітьми правила поведження в громадських місцях та переході дороги; закріпити знання про шашки та шахівниці; розвивати увагу, пам'ять мислення; виховувати організованість.

Матеріал: Сюжетні картинки.

Хід заняття:

1. Бесіда вихователя з дітьми про поведження в громадських місцях та переході дороги.
2. Експерсія до спортивного магазину.
3. Бесіда вихователя з дітьми про експерсію та куплені шахівниці та шашки.

План-конспект заняття №7

Тема: Бережливе ставлення до шашок та шашкової дошки.

Мета: вчити дітей бережливо ставитися до шашкової дошки та шашок; розвивати увагу, пам'ять, логічне мислення, виховувати інтерес до заняття.

Матеріал: шахівниці та шашки з різних матеріалів, посудина з водою, Королева Шашок, логічні завдання.

Хід заняття:

1. Сюрпризний момент-прихід Королеви Шашок.
2. Завдання на розвиток логічного мислення.
3. Бесіда з дітьми про шахівниці та шашки.

4. Фізкультхвилинка «Виростемо великими».
5. Дослід з водою «Властивості предмета».
6. Бесіда з дітьми про бережливе ставлення до шахівниць та шашок.

План-конспект заняття №8

Тема: Ознайомлення з роботою шахового клубу.

Мета: продовжувати закріплювати з дітьми правила поведження в громадських місцях, при переході дороги; розвивати увагу, пам'ять, мислення, виховувати зацікавленість, бажання грати в шашки.

Матеріал: сюжетні картинки.

Хід заняття:

1. Дидактична гра «Добрі та погані вчинки».
2. Екскурсія до шашкового клубу.
3. Бесіда вихователі з дітьми про екскурсію до клубу.

План-конспект заняття №9

Тема: Ознайомлення з розміщенням шашок на дошці.

Мета: ознайомити дітей з розміщенням шашок на шахівниці; розвивати увагу, пам'ять, логічне мислення, спритність; виховувати організованість, інтерес до теми.

Матеріал: лялька Шашка, шахівниці, шашки, логічні завдання.

Хід заняття:

1. Сюрпризний момент – прихід ляльки Шашки.
2. Вправа емпатія «Я шашка».
3. Розповідь про розміщення шашок та шахівниці.
4. Дидактична гра «Хто швидше розкладе шашки по місцях».
5. Музична пауза.
6. Логічні завдання.
7. Кольоротерапія «Чорний - білий».

План-конспект заняття №10

Тема: Повідомлення правил руху шашок по дошці.

Мета: ознайомити дітей з рухом шашок по дошці; розвивати увагу, пам'ять, логічне мислення; виховувати охайність при виготовленні шашок з покидькового матеріалу.

Матеріал: половинки горіхів, кришечки від пластикових пляшок, клей, ножиці, дошка для аплікації, фарби, щіточки, склянки з водою, серветки, шахівниця, шашки, лялька Шашка, логічні завдання.

Хід заняття:

1. Сюрпризний момент – прихід ляльки Шашки.
2. Логічні завдання.
3. Розповідь «Як можуть ходити шашки».
4. Дидактична гра «Покажи, як ходить шашка».
5. Фізкультхвилинка «На городі».
6. Праця. Виготовлення шашок з покидькового матеріалу.
7. Підсумок заняття.

Конспект заняття №11

Тема: Закріплення знань руху шашок на дошці.

Мета: закріплювати знання дітей про рух шашок по дошці; закріплювати знання про властивості геометричних фігур; розвивати вміння працювати з пальчиками Кюзенера; розвивати логічне мислення, пам'ять, дрібну моторику рук; виховувати уважність, бажання виконувати завдання.

Матеріал: демонстраційні шашки та дошка, картки зі схемою, геометричні фігури, палички Кюзенера, лялька Шашка.

Хід заняття:

В. – Малята, погляньте, яка цікава скринька з'явилася у нашій групі. На що вона схожа? Як ви гадаєте, що в ній?

- До нас завітала гості. Шашка.

- Вітаю вас любі діти! Хочу вас запросити в гості до Шашкового Королівства.

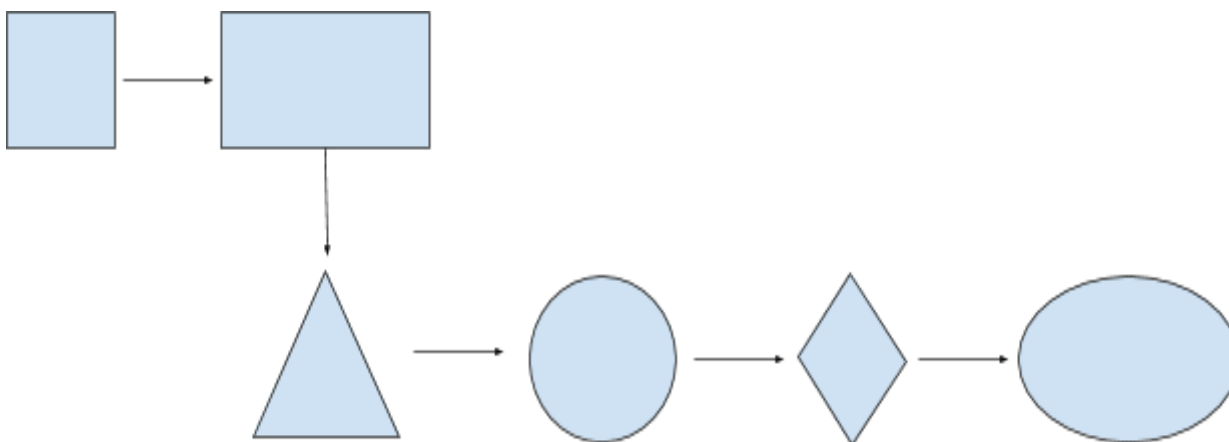
В. - Дякуємо за запрошення! Але як нам потрапити до Шашкового Королівства?

- Може побудуємо стежину?

- А допоможуть нам наші друзі – геометричні фігури.

Дидактична гра «Весела стежина».

Шашка. – Щоб наблизитись до Шашкового Королівства, побудуйте стежину за такою схемою.

В. – З якої фігури починатимемо? (Діти називають фігури, характеризують їх – називають кількість сторін, кутів, колір).

- А зараз викладіть стежинку в напрямку столика.

Робота з паличками Кюзенера.

- Ось погляньте малята, куди привела нас стежина? Що є на столику?

- Ми знаємо, що ці кольорові палички не прості, а чарівні. Чому? (Вони позначають число і з них можна щось будувати). Шашка.

– Уважно розгляньте палички і дайте відповіді на запитання:

- Яка паличка трохи довша за червону? (світло зелена).

- Яка паличка трохи коротша за блакитну? (фіолетова).

- Які палички довші за червону, але коротші за фіолетову? (світлозелена, коричнева, жовта, темно-зелена, чорна).

- Яке число позначає жовта паличка? (П'ять).

- Яка паличка позначає число 4 (коричнева).

В. – Побудуйте геометричні фігури з трьох паличок, які позначають число 3.

- З чотирьох паличок, які позначають число 4.

- Як називаються такі фігури? (трикутник, квадрат).

- Ми згадали, що з паличок можна щось побудувати. А що ми можемо зробити, щоб швидше дістатися до Шашкового Королівства?

- Давайте побудуємо з паличок потяг.

Дидактична гра «Чарівний потяг».

- Побудуємо потяг, у якого першим вагоном буде біла паличка, другим – блакитна, третім – фіолетова.

- Скільки пасажирів сяде у перший вагон?

- А в другий?

- Третій?

- В якому вагоні найменше пасажирів?
- А де найбільше?
- Молодці! За такі відповіді потяг дуже швидко доведе нас. Ось ми з вами і потрапили до Шашкового Королівства. Як ви гадаєте, що ми можемо там побачити?

Фізкультхвилинка «Ми вміємо рахувати».

Дидактична гра «Що змінилось?».

Шашка. – Подивіться уважно на шахівницю. Я хочу перевірити чи добре ви запам'ятали де стоять шашки. Вони пограються з вами. Зараз одна шашка зникне, а ви маєте відгадати, з якого квадрату зникла. (Діти заплющують очі, вихователь прибирає одну шашку, діти відгадують яку і на якому квадратику вона стояла. Гра продовжується кілька разів).

«Рух шашок по дошці».

Шашка. – Прислухайтесь, малята, заграла музика. Це мої подружки шашки. Вони просять вас показати, як вони ходять по шахівниці. (Діти виконують завдання).

- Молодці, діти, ви добре знаєте, як ходять шашки по дошці.

В. – Шашки – мешканці Королівства дуже раді, що познайомилися з вами. Шашкам дуже цікаво, як ми сюди потрапили і хто нам допомагав. Давайте познайомимо їх з нашими друзями – помічниками – кольоровими пальчиками. (Діти по черзі називають кольори та імена паличок Кюїзенера).

Дидактична гра «Прояви фотографію».

- А ще у нас є фотографії кольорових паличок та вони не проявлені, зашифровані. Щоб дізнатись, де знімок якої палички, потрібно полічити об'єкти на фотографії. Їхня кількість покаже імена паличок (показують картки на яких зображено два песика, три котика, чотири будиночки, п'ять сонечок, а діти лічать зображені об'єкти та знаходять паличку, якою можна позначити таку кількість).

Шашка. – Моїм друзям, шашкам, дуже сподобались наші друзі – палички, але найбільше їх порадували ви дітки – розумні, спритні. А вам малята, що найбільше сподобалося?

В. – А тепер нам час повертатися в дитсадок. Подякуємо шашкам за гостинність, скажемо їм «До побачення» адже ми з ними неодмінно зустрінємось іще.

План-конспект заняття №12

Тема: Повідомлення правил гри.

Мета: познайомити дітей з правилами гри в шашки, розвивати увагу, пам'ять, логічне мислення; виховувати бажання грати в шашки.

Матеріал: блоки Дьенеша, шахівниця, шашки.

Хід заняття:

1. Прихід Королеви Шашок.
2. Блоки Дьенеша «Другий ряд».
3. Музична пауза.
4. Розповідь «Правильно грай і вигравай».
5. Дидактична гра «Покажи, як потрібно грати».
6. Підсумок.

План-конспект заняття №13

Тема: Зустріч з переможцем районних змагань по шашкам.

Мета: познайомити дітей з переможцем районних змагань по шашкам; розвивати увагу, пам'ять; виховувати повагу до шашкістів та інтерес до гри.

Хід заняття:

1. Сюрпризний момент – прихід ляльки Шашки.
2. Розповідь «Як і коли я почав грати в шашки» з показом фотографій.
3. Майстер-клас гри в шашки.
4. Підсумок заняття.

План-конспект заняття №14

Тема: Вивчення правил гри.

Мета: продовжити вчити дітей правил гри в шашки; розвивати увагу, пам'ять, логічне мислення; виховувати інтерес до гри в шашки.

Матеріал: лялька Шашка, шахівниця, шашки, логічні завдання.

Хід заняття:

1. Прихід ляльки Шашки.
2. Логічні завдання.
3. Бесіда «Розкажи правила гри».
4. Рухлива гра на орієнтування в просторі «Знайди шашку».

5. Дидактична гра «Вірно чи ні?».

6. Підсумок заняття.

План-конспект заняття №15

Тема: Закріплення правил гри.

Мета: закріпити знання дітьми правил гри в шашки; розвивати увагу, пам'ять, логічне мислення; виховувати організованість.

Матеріал: шахівниці, шашки, лялька Шашка, Блоки Дьенеша.

Хід заняття:

1. Прихід ляльки Шашки.
2. Блоки Дьенеша «Доручення».
3. Фізкультурна пауза «Вправи з стрічками».
4. Казка «Як шашка стала дамкою».
5. Бесіда за змістом казки.
6. Підсумок заняття.

План-конспект заняття №16

Тема: Розминка для гри.

Мета: розвивати увагу, пам'ять, логічне мислення, дрібну моторику рук; вчити дітей швидко міркувати і правильно відповідати; виховувати інтерес до заняття.

Матеріал: Дидактична гра «Різнокольорові шашки», картинки із завданнями на розвиток логіки, лялька Шашка.

Хід заняття:

1. Прихід ляльки Шашки.
2. Завдання на розвиток логіки «швидко міркуй, правильно відповідай».
3. Фізкультхвилинка «Гойда - гойда».
4. Пальчикова вправа «Вправні пальчики в малят».
5. Дидактична гра «Різнокольорові шашки».
6. Підсумок заняття.

План-конспект заняття №17

Тема: Розминка для гри. Гра в шашки.

Мета: підготувати дітей до гри в шашки; розвивати увагу, пам'ять, логічне мислення, дрібну моторику рук, спритність виховувати зацікавленість дітей до заняття.

Матеріал: кубики Нікітіна, ящик з піском, м'яч, лялька Шашка, шахівниця, шашки.

Хід заняття:

1. Прихід ляльки Шашки.
2. Кубики Нікітіна.
3. Рухлива гра «Спіймай м'яч».
4. Арт – терапія: релаксація на піску «Чутливі пальчики й долоньки».
5. Гра в шашки.
6. Підсумок заняття.

План-конспект заняття №18

Тема: Підготовка до гри. Гра в шашки.

Мета: закріпити знання дітей про гру в шашки, закріпити правила гри; вправляти в умінні орієнтуватися на площині, закріпити поняття: вертикальні, горизонтальні, діагональні лінії; збагатити словник дітей словами: шашист, турнір, партнер, діагональ, нічия; розвивати інтерес до гри в шашки, вміння дружелюбно, з повагою відноситись один до одного; бажання прагнути перемоги; виховувати відчуття впевненості в собі.

Хід заняття:

1. – Я хочу вам повідомити, що в цьому місяці у нас в садку буде проходити шашковий турнір серед дітей старших груп нашого міста. А ви хотіли б прийняти участь?

- Тоді я пропоную вам готуватися до турніру, згадати все, що знаєте про гру в шашки і закріпити правила гри.

- Малята, хто з вас знає, що таке турнір? (вид змагання).

- Як називають людину, що грає в шашки? (шашист).

- А яким повинен бути фашист? (вихованим, витриманим, добрим і т.д.).

- Що потрібно для гри в шашки? (партнер, шашкова дошка, шашки, знання правил гри).

- Хто може грати в шашки? (Будь-яка людина).

- Хто може бути партнером для гри? (Будь-яка людина).

- Як вітаються партнери один з одним на початку і в кінці гри (жмуть один одному руки).

2. – Діти, шашкова дошка – дуже незвичайна і має багато загадок. Давайте спробуємо разом розгадати всі таємниці чарівної дошки. (Діти сідають за столи).

- Я буду ставити вам запитання, а ви постарайтесь вірно відповідати, уважно розглядаючи шашкову дошку.

- Що ви бачите на дошці? (однакові маленькі квадрати, що чергуються по кольору).

- Якого вони кольору?

- Я хочу вам сказати, що клітинки можуть бути білі і коричневі; білі і зелені; білі і червоні, але завжди називаються білими і чорними.

- А як називається кожна клітинка чи квадрат? (поле).

- В ви знаєте, що шашкова дошка складається не тільки з полівквдратів, а ще із багатьох доріг, і назви у них різні.

- Як називають прямі лінії, що йдуть зліва на право? (горизонтальні). - Порахуйте, скільки їх на дошці? (8 горизонтальних ліній).

- А тепер кожному лінію позначте цифрою. Цифра ставиться збоку зліва і справа від дошки. Але ми поставимо тільки зліва. (Діти виконують завдання).

- А як називають лінії, що ведуть зверху вниз і знизу вверх? (вертикальні).

- І позначаються вони буквами латинського алфавіту. Я пропоную вам подивитись на горизонтальну і вертикальну лінії і сказати, яка з них довша? (лінії рівні).

- Я пропоную вам пограти. Для цього потрібно розділитись на дві команди. (Діти беруть цифри 1. 2 і діляться на дві команди).

- Це чарівник розділив шашкові дошки на горизонтальні лінії. Потрібно їх зібрати, давайте спробуємо! (Діти виконують завдання).

- Молодці! Ви перемогли злого чарівника. Але на шашковій дошці є ще лінії, які йдуть навкоси, називаються діагональними лініями. Наші шашки будуть рухатись тільки по чорним діагональним лініям. Зрівняємо їх по довжині (Діагональні лінії різні по довжині).

- Ми з вами вияснили, що горизонтальні лінії позначаються цифрами, а вертикальні – буквами, це головні лінії.

- А як позначаються діагональні? Діти діагональні лінії з'являються від перетину вертикальних і горизонтальних ліній і позначаються буквою і цифрою одночасно. Наприклад А1, L8!

- Як на вашу думку, що ще позначається буквою і цифрою? (клітинки - поля).

- Так, кожне поле має свою адресну назву. В шашках спочатку називають букву, а потім цифру.

Гра «Знайди поле».

(Роздаю дітям по 2 фішки з адресою поля, а діти повинні знайти і поставити свою фішку на потрібне поле).

- Ось ви більше знаєте про чарівну дошку і місце де будуть розіграні шашкові бої. Фізкультхвилинка

- А зараз пропоную пограти в гру з чарівними долоньками. Будьте дуже уважними! Коли я покажу фіолетову долоньку – ви завмираєте, жовту – плескаєте в долоньки, червону – тупотіть ногами.

3. – Ми дізнались про секрети шашкової дошки, про що ще нам потрібно поговорити? (про шашки). (Діти сідають за столи)

- На яких квадратах стоять шашки? (на чорних). - Скільки шашок потрібно кожному гравцю? (12 шашок).

- Як розташовані шашки на початку гри? (на трьох горизонтальних лініях з кожної сторони).

- Якого кольору шашки починають першими ходити (Білі шашки).

- А як визначають кому якими грати? (за допомогою жеребкування, заживають в обох руках по 1 шашці різного кольору і пропонують партнеру вибрати одну з них. Яку вибрав, таким кольором буде грати).

4. – Будь-яка гра шашки чи футбол, хокей, теніс мають свої правила гри. Згадайте і назвіть правила, які ви знаєте гри в шашки.

Правила гри:

- доторкнувся – ходи;
- шашка ходить тільки вперед;
- якщо на дорозі шашки, що б'є стоять кілька шашок суперника, необхідно побити їх всі;
- бити шашки можна як вперед так і назад;
- бити шашку суперника повинні обов'язково;
- якщо шашка дійшла до останньої горизонтальної лінії, то перетворюється на дамку;

- дамка може рухатись в будь-якому напрямку діагональних ліній та на будь-яку відстань.

Джентльменські правила:

- не можна підказувати, відвертати увагу суперника;
- не сміятись з програшу іншого;
- шашки знімати з дошки акуратно, без зайвого шуму;

І взагалі під час гри в шашки потрібно вести себе як вихована і культурна людина.

- Діти, коли партія вважається закінченою?
- Якщо у суперника не залишилось ні однієї шашки;
- Якщо у суперника є фішки, але він не може зробити хід, це відбувається при завмиранні шашок;
- Коли суперник сам себе визнає переможеним;
- В тому випадку, якщо нічия (це закінчення гри ,коли нікому не присуджується перемога).
- Запам'ятайте, що програшу непотрібно соромитись.

5. – Малята, ви молодці! Ми з вами згадали абетку шашкової гри і закріпили правила гри.

- А як бути, якщо у вас немає шашкової дошки? (дошку можна намалювати, а замість фішок взяти гудзики, пластикові кришечки та інше).

- Вірно. Але в нас такої проблеми немає. Я даю вам дошку і шашки. Починаємо грати.

План-конспект заняття №19

Тема: Індивідуальні ігри з окремими дітьми.

Мета: продовжувати вчити дітей грати в шашки; розвивати увагу, пам'ять, логічне мислення; виховувати організованість та доброзичливість.

Матеріал: логічні завдання, шахівниця, шашки, лялька Шашка.

Хід заняття:

1. Прихід ляльки Шашки.
2. Логічні завдання.
3. Фізкультурна пауза «Столярки - молодці».
4. Гра «В шашки нам цікаво грати».
5. Підсумок заняття.

План-конспект заняття №20

Тема: Гра «В садочку малята люблять в шашки грати».

Мета: продовжувати вчити дітей грати в шашки; розвивати увагу, пам'ять, логічне мислення; виховувати бажання грати в шашки, бути витриманим.

Матеріал: лялька Шашка, обручі різних кольорів, шахівниця, шашки.

Хід заняття:

1. Прихід ляльки Шашки.
2. Ігри з обручами на розвиток логічного мислення.
3. Гра «В садочку малята люблять в шашки грати».
4. Підсумок заняття.

План-конспект заняття №21

Тема: Парні ігри дітей.

Мета: Закріплювати вміння дітей грати в шашки; розвивати увагу, пам'ять, логічне мислення; виховувати посидючість, уміння взаємодіяти з партнером.

Матеріал: шахівниці, шашки, логічні завдання, лялька Шашка.

Хід заняття:

1. Прихід ляльки Шашки.
2. Логічні завдання.
3. Музична пауза.
4. Гра «Хочемо не просто грати, хочемо - вигравати».
5. Підсумок заняття.

План-конспект заняття №22

Тема: Казка «Ведмідь і Маша люблять грати в шашки».

Мета: закріплювати вміння дітей грати в шашки, грати за правилами, спокійно реагувати на свої невдачі й позитивно ставитись до успіхів партнерів; розвивати увагу, пам'ять, логічне мислення, дрібну моторику рук; виховувати самокритичність.

Матеріал: мультфільм «Маша і ведмідь», логічні завдання, лялька Шашка, шахівниці, шашки.

Хід заняття:

1. Прихід ляльки Шашки.
2. Перегляд мультфільму «Маша і ведмідь».
3. Бесіда за змістом.

4. Фізкультхвилинка «Сірий зайчик».
5. Логічні завдання.
6. Гра в шашки.
7. Підсумок заняття.

План-конспект заняття №23

Тема: Виставка малюнків «Настільні ігри».

Мета: розвивати фантазію дітей, логічне мислення; виховувати охайність та бажання розповідати про намальоване.

Матеріал: шахівниця, шашки, лялька Шашка, різні настільні ігри, фарба, щіточки, стаканчики з водою, логічні завдання.

Хід заняття:

1. Прихід ляльки Шашки.
2. Логічні завдання на порівняння.
3. Фізкультурна пауза «Силачі».
4. Бесіда з дітьми про улюблені настільні ігри.
5. Малювання «Моя улюблена настільна гра».
6. Розповідь дітей про намальоване.
7. Виставка малюнків.
8. Підсумок заняття.

План-конспект заняття №24

Тема: Екскурсія в школу на змагання з шашок.

Мета: Закріпити знання дітей про поведження в громадських місцях та при переході дороги, розвивати увагу, пам'ять, виховувати доброзичливе ставлення до людей та бажання вживати ввічливі слова.

Матеріал: сюжетні картинки.

Хід заняття:

1. Бесіда вихователя з дітьми про ходьбу та перехід дороги, вживання ввічливих слів.
2. Екскурсія в школу на змагання з шашок. 3. Бесіда з дітьми про екскурсію

Конспект заняття №25

Тема: Шашковий турнір між дітьми старшої групи садка.

Мета: оцінити вміння дітей грати в шашки; формувати вміння дітей планувати наступний хід; розвивати логічне мислення, кмітливість; виховувати колективізм, дружні відносини.

Попередня робота: навчання дітей грати в шашки, підготовка різнокольорових шахівниць та шашок з різного матеріалу, підготовка грамот переможцям і учасникам.

Учасники: ведуча, діти, Шашкова Королева, гості.

Хід турніру:

- Діти, я знайшла лист від королеви шашок. Вона запрошує нас на шашковий турнір. Ви хочете туди потрапити?

- Але спершу скажіть мені, що потрібно для гри в шашки?

- Якої форми шашкова дошка?

- Якого кольору квадрати на шахівниці?

- Чи любите і знаєте ви грати в шашки?

- Я бачу, що ви готові вирушати в Шашкову країну. А щоб швидко потрапити туди, потрібно заплющити очі і промовити чарівні слова: «Один, два, три В Шашкову Країну Ми прибули».

- Погляньте, як тут гарно (під музику заходить Шашкова Королева).

- Я – Шашкова Королева, вийшла оглянути свої володіння і побачила Вас. Добрий день, діти. Я рада, що ви завітали до моєї країни на турнір. Але перед турніром у нас бал. Тож починайте танцювати вальс (діти танцюють вальс і сідають на стільці). Шашкова Королева.

– Тепер вже можна розпочати турнір. Але скажіть мені, що ви знаєте про гру в шашки? Вихователь.

– Поважна Королева ми багато знаємо про гру в шашки. Гра в шашки з'явилася дуже давно. Відомо, що перші шашки були в Давньому Єгипті. А в нашій країні шашки з'явилися в X столітті. В шашки грають в багатьох країнах: в Англії, Америці, Італії, Канаді і інших. Грають в шашки на квадратній дошці, розділеній на білі і чорні клітинки в 3 ряди. Починають гру білі. Гравці роблять ходи по черзі, перекладаючи свою шашку по діагоналі. По ходу гри можна взяти в полон сусідню шашку суперника. Коли проста шашка дійде до протилежного боку, до останньої горизонталі дошки, то вона стає «Дамкою». «Дамка» має перевагу над іншими шашками. Вона пересувається по діагоналі на бажану кількість квадратів. В шашки грають тільки розумні, здібні люди. Шашкова Королева. – Ви дуже багато знаєте про шашкову гру. А зараз розпочнемо турнір по шашкам. Запрошую команди для привітання.

1. Добрий день, ровесники,

Сьогодні ми суперники.
В грі удачі ми бажаєм,
І турнір розпочинаєм.

2. Зустрілись ми сьогодні

Силу виміряти

На що здібні діти

Всім вам показати.

Гра «Вибери свій колір» (Гравці вибирають шашкові дошки різних кольорів).

Гра «Хто швидше розкладе шашки на дошці?».

Гра в шашки (Після кожної гри музична пауза).

Оцінка гри Шашковою Королевою.

Нагородження гравців грамотами, а переможця – Шашковою Короною.

Вихователь. – Нам потрібно повернутись додому в садок.
Промовимо чарівні слова: «Один, два, три В садок нас поверни»

План-конспект заняття №26

Тема: Гра в шашки.

Мета: закріплювати вміння дітей грати в шашки; розвивати увагу, пам'ять, логічне мислення, виховувати посидючість та доброзичливість.

Матеріал: шахівниці, шашки, логічні завдання, лялька Шашка.

Хід заняття:

1. Прихід ляльки Шашки.
2. Логічна завдання.
3. Фізкультхвилинка «Ми берізки і кленці».
4. Гра в шашки.
5. Підсумок заняття.

Конспект заняття №27

Тема: Розвага «Королева Шашок».

Мета: оцінити вміння дітей та батьків грати в шашки; продовжувати вчити дітей планувати наступний хід; розвивати логічне мислення, кмітливість; виховувати доброзичливість; вміння переживати за друзів, батьків. Обладнання: столи, шашкові дошки, шашки.

Учасники: ведуча, діти, батьки, Королева Шашок.

Хід розваги: В. – Сьогодні у нас свято для тих, хто любить вміє грати в шашки. Хто любить грати в шашки?

- А ще ваші батьки. Але чомусь я не бачу Королеви Шашок, де вона? (Під музику заходить Королева Шашок). Королева Шашок. – Добрий день! Я рада, що стільки гостей прийшли на свято. Бачу, що всі ви любите і вмієте грати в шашки.

В. – Я хочу представити команди. (Називаю команди і представляю учасників команд. В кожній команді є діти і батьки).

Ш.К. – Ви готові до змагань? В. – Перше завдання «Розминка для батьків. Я буду ставити вам запитання, а ви швидко відповідайте». 1. З яких нот складається життєвий шлях людини? (Доля).

2. Як за пнем зрізаного дерева можна дізнатися скільки років дереву?

3. Хто довший Ігор чи Ярослав? (Слово Ярослав).

4. Яка літера сточує з двох боків країну, в назві якої є невеличка конячка? (Японія).

5. Я прочитаю вам п'ять слів. Ви повинні їх запам'ятати і назвати в тій послідовності, в якій я вам їх зачитувала. Ручка, нам, село, річка, ніс.

В. – Молодці, батьки. Ви відпочиньте. А діти будуть відповідати на запитання.

- 5 грушок росло на дубі. Прийшли хлопчики і зірвали 2 груші. Скільки грушок залишилося?

- Що можна побачити закритими очима? (Нічого).

- По чому, коли хочеш спати йдеш до ліжка? (По підлозі).

- Назвіть по порядку всі кольори веселки.

В. – Діти теж молодці, гарно відповідали на запитання. І дуже хочуть заспівати пісню.

К.Ш. – Друге завдання називається «Склади картинку». Я роздам вам пазли, а ви повинні скласти картинку.

В. – І це завдання ви виконали. А наші вболівальники подарують вам таночок.

К.Ш. – Тепер розпочнемо змагання з шашок. Діти будуть грати з дітьми, а батьки з батьками. Подивимось яка команда сильніша.

В. – А тепер всі учасники заспівають пісню про дружбу. (В кінці свята Ш.К. вручає учасникам сувеніри та грамоти).

Конспект заняття №28

Тема: Фотовиставка «Ми любимо грати в шашки».

Мета: закріпити вміння дітей грати в шашки; розвивати увагу, мовлення дітей; виховувати організованість та доброзичливість.

Матеріал: фотографії, логічні завдання з геометричними фігурами, шахівниці, шашки, лялька Шашка.

Хід заняття:

1. Прихід ляльки Шашки.
2. Логічні завдання з геометричними фігурами.
3. Фізкультурна пауза «Спортсмени».
4. Гра в шашки.
5. Розгляд фотовиставки «Ми любимо грати в шашки». Розповідь дітей про побачене на фотографіях.
6. Підсумок заняття.

Робота з батьками.

Консультація для батьків «Чому потрібно вчити дітей грати в шашки».

Вихователів та батьків хвилює питання: «Чим можна зайняти дитину, щоб це заняття приносило тільки користь і розвивало їх здібності?». Одним з подібних занять є гра в шашки. Це дуже давня гра, що популярна й досі, може бути дуже корисною для дитини.

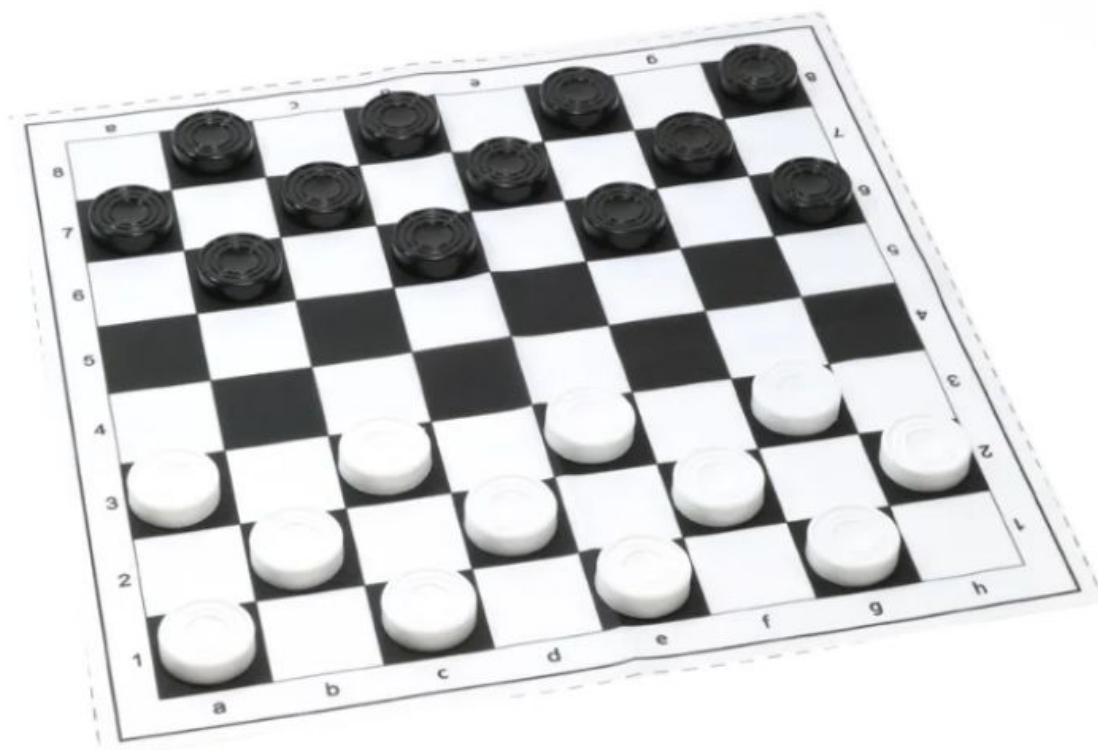
Починати грати з дитиною в шашки можна вже з 5-ти річного віку. Ця гра розвиває в дитини самокритичність, адже програючи партію, дитина вчиться адекватно реагувати на поразку. Аналізуючи свої помилки в грі, вона буде в майбутньому намагачись приймати правильні рішення, не піддаватися розчаруванню. Саме це згодиться дитині, коли вона піде до школи. Шашки незамінний «тренажер» для тих, хто бажає порозумнішати і навчитися мислити логічно. Ця гра рекомендується навіть в тому випадку, коли дитина не посидюча, не може витримати довгі заняття. Дуже часто саме ця гра виробляє у дитини необхідні якості і допомагає бути успішною в житті.

Гра в шашки передбачає змагання та вимагає від гравця ведення розумової тактики. Ця гра заснована на застосуванні учасниками інтелекту та ерудиції, сприяє активізації мисленнєвого процесу, формуванню вміння знаходити різні способи виконання завдання. Гра в

шашки забезпечує розвиток уваги, вміння зосереджуватися, долати труднощі, планувати власні дії, розвиває пам'ять. Шашки – це засіб для розумового розвитку дітей. Дитина, яка вчиться грати в шашки, стає зібранішою, вчиться самостійно думати, боротися до кінця, не падати духом при невдачах.

Невеликий розмір шашок, необхідність ставити їх у точно визначені місця ігрового поля сприяють розвитку дрібної моторики та вмінню орієнтуватися на площині. Шашки тренують дитину в умінні вести гру за правилами, взаємодіяти з партнером, контролювати ситуацію, зміна якої залежить від власних дій суперника, спокійно реагувати на свої невдачі й позитивно ставитися до успіхів партнерів.

Таким чином, шашки сприяють цілеспрямованому інтелектуальному розвитку дитини, суттєво впливають на підвищення ефективності подальшого навчання в школі.

Анкета для батьків «Шашки в сім'ї».

1) Які настільні ігри ви знаєте?

2) Ви знайомі з грою в шашки:

А) так Б) ні В) частково

3) В скільки років ви навчилися грати в шашки?

А) 2 - 5 років

Б) 6 - 8 років

В) 9 - 11 років

- Г) 12 - 15 років
- Д) 16 - 20 років
- Е) 21 - 30 років
- Є) 31 - 40 років

4) З сім'єю граєте в шашки?

- А) так Б) ні В) інколи

5) Ваша дитина в які настільні ігри любить грати?

6) Як ви думаєте, в якому віці потрібно вчити дитину грати в шашки?

7) Чи впливає гра в шашки на розвиток дитини і як?

8) Як ви ставитесь до того, щоб вже в ДНЗ навчали дітей грати в шашки?

9) Ваша дитина вміє грати в шашки?

- А) так Б) ні В) частково Г) не цікавились?

10) В якій мірі ви володієте грою в шашки?

- А) дуже добре Б) добре В) погано Г) не володію